

Å være en god rollemodell for de søte små

Vi i barnehagen jobber hele tiden med at barnehagen skal være et trygt sted med varme relasjoner, at barnet skal føle seg sett, føle seg inkludert i et fellesskap og at de skal føle at de tilhører en gruppe. En forutsetning for å klare dette er et godt samarbeid mellom barnehage og hjem, så her trenger vi hjelp fra dere som foreldre.

Mobbing i barnehagen kan skje på mange måter. Det kan være handlinger fra voksne eller andre barn som gjør at barnet ikke føler at det hører til eller er viktig for fellesskapet. Det kan være at barnet blir holdt utenfor i leken og samtalen, eller aldri får leie eller sitte ved siden av noen.

Vennskap motvirker mobbing, og voksne har ansvaret for at **alle** barn skal bli inkludert og oppleve tilhørighet. Her har vi samlet noen tips til det du som forelder kan gjøre for og legge til rette for vennskap blant barna.

- Si god morgen til andre foreldre og barn når dere kommer om morgen.
- Snakk hyggelig om andre barn og foreldre til barna deres.
- Hils på barna på avdelingen og prøv og lær deg navnene på barna.
- Bursdager; inviter hele gruppen, for eksempel hele avdeling, alle jentene eller alle guttene, alle på samme alder. Det å bli holdt utenfor er en av de vanligste formene for mobbing. Snakk med personalet dersom du er usikker.
- En annen måte å skape en inkluderende bursdagsfeiring på er at alle barna som har bursdag samme måned på avdelinga, feirer sammen. Slik kan både barn og foreldre bli bedre kjent.
- Snakk med barna om hvorfor det er viktig å inkludere flere enn bare de barna de leker mest med.
- Bli kjent med de andre foreldrene. Når du kjenner foreldrene til de andre barna på avdelingen / teamet, er det lettere å invitere med barna deres hjem. Foreldrekvelder, pappakvelder eller mammakvelder kan være en god idé.
- Inviter hjem flere barn enn bare «bestevennen», det kan være positivt for barna som har det vanskelig sammen, å få leke sammen på hjemme.
- Et foreldremøte er en fin arena for å drøfte hva foreldre kan gjøre for at barna skal trives, som for eksempel: kan dere lage felles kjøreregler for å invitere andre barn med hjem.
- Det er enklere å ta opp vanskelige ting når dere kjenner hverandre.

Noen barn kan ha vanskeligheter med å ta gode valg og som vi sier i barnehagen «rød snakker ganske så høyt». (grønne og røde tanker; psykologisk førstehjelp, se link: <http://solfridraknes.no/4-7-ar/veiledning-til-voksne/>). Vi voksne prøver hele tiden å være i tett dialog med barna og hjelpe de å sette ord på følelsene sine. Men det kan være vanskelig noen ganger. Det som er viktig når dere prater med barna hjemme, er at dere er bevisste på å skille mellom handling og person. Vi har **ingen** barn i barnehagen som er slemme, dumme eller stygge, MEN vi har barn på avdelingen som kan ta dumme valg, gjøre noe som er slemme eller sier / gjør stygge ting. Dere må / skal selvfølgelig møte deres barn på følelsene, enten barnet har jobbet med å høre på grønn (ta gode valg) eller om det er ditt barn som har opplevd å møte barnet som har vanskelig med å ta gode valg. Vi må stå i forståelsen når barnet kommer

med sin frustrasjon, men det er viktig og ikke snakke negativt om andre barn / foreldre for å trøste sitt eget barn.

Sosial kompetanse

Hva er sosial kompetanse? Sosial kompetanse består av ulike sosiale forutsetninger som er vesentlig å mestre:

- Empati og rolletaking - innlevelse i andres følelser og forståelse for andres perspektiver og tanker.
- Prososial atferd - positive sosiale holdninger og handlinger som å hjelpe, oppmuntre og dele med andre.
- Selvkontroll - å kunne utsette egne behov og ønsker i situasjoner som krever turtaking, kompromisser og felles avgjørelser, og å takle konflikter.
- Selvhevdelse - hvordan en kan hevde seg selv og egne meninger på en god måte, og tørre å stå imot gruppepress og bli med på lek og samtaler som allerede er i gang.
- Lek, glede og humor - å kunne skille lek fra annen aktivitet, tolke lekesignaler, og å la seg rive med og føle glede, slappe av, spøke og ha det moro

Det er viktig å ha en felles forståelse av hva sosial kompetanse er. Innholdet i begrepet representerer i bunn og grunn mål i dannelses prosessen: Hva slags barn ønsker vi?

Det er særlig i det daglige samspillet med andre - voksne og barn - i barnehagen at små barn lærer hvordan de skal oppføre seg mot andre. Det blir derfor viktig å vurdere kvaliteten på ulike former for lek og andre hverdagsaktiviteter, i uformelt samvær, i strukturerte læringsaktiviteter og i omsorgssituasjoner i lys av målene for sosial kompetanse og nulltoleranse for mobbing. Fordi lek er viet så mye tid i norske barnehager, vil opplevelser i leken bli viktig for barnas tilegnelse av sosial kompetanse.

Alle erfaringene barna høster i løpet av dagen, både hjemme og i barnehagen bidrar til deres trivsel, utvikling og læring. I gjensidig samspill vil barnet erfare hvor mye de voksne bestreber seg på å forstå det, og hvilke uttrykk og hvilke handlinger som aksepteres. I omsorgsarbeid formidler de voksne normer og verdier og støtter bestemte sider ved barns utvikling. Kvaliteten på disse erfaringene bestemmer om utviklingen går i ønsket retning.

For små barn er det praktisk talt umulig å forstå årsakene til egne sosiale problemer og å kunne gjøre noe med dem. Voksne har ansvar for å oppdage og hjelpe til med å bryte et slik mønster.

Ansatte og foreldre har et felles ansvar for at mobbing ikke får utvikle seg i barnehagen!